

30/47.925/

APR 2011

Հ. Բ. Տ Ա Ր Ի
CII. JAHRGANG

1988

ՅՈՒՆՈՒԱՐ — ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ
JÄNNER-DEZEMBER

Թ Ի Ի
HEFT

1-12

HANDES AMSORYA
ZEITSCHRIFT FÜR ARMENISCHE PHILOLOGIE

ՀԱՆԴԵՍ ԱՄՍՕՐԵԱՅ

ՀԱՅԱԳԻՏԱԿԱՆ ՈՒՍՈՒՄՆԱԹԵՐԹ

Բ Ո Վ Ա Ն Դ Ա Կ Ո Ւ Թ Ի Ի Ն
(*ստորերազարդ)

	Էջ
ՄԻՆԱՍԵԱՆ ՄԱՐՏԻՐՈՍ «Հանդէս Ամսօրեայ»	1
ՄԻՆԱՍԵԱՆ ՄԱՐՏԻՐՈՍ Եզնիկ Կողբացի [Ճառք Ընդդէմ Աղանդոց]	10
ՄԻՆԱՍԵԱՆ ՄԱՐՏԻՐՈՍ «Գիրք Ծննդոց»ի Քննական Բնագիրը	46
ՏԱՄՆԱՊԵՏԵԱՆ ԹԱՄԱՐ Գրիգոր Նարեկացի «Ներբող Աստուածածնին»	60
ԲԻԻԶԱՆԴԱՅԻ ՆՈՐԱՅԻ (Հրատ. ՄԻՆԱՍԵԱՆ ՄԱՐՏԻՐՈՍ)՝ Լատին Բառք, Յունարանութիւնք, Յոյն Բառք յԱզգաժանգեղ	81
ԲԻԻԶԱՆԴԱՅԻ ՆՈՐԱՅԻ (Հրատ. ՄԻՆԱՍԵԱՆ ՄԱՐՏԻՐՈՍ)՝ Անորիշ Դերբայի Գործիական	84
ՄԻՆԱՍԵԱՆ ՄԱՐՏԻՐՈՍ Մեկնական Թե, Եթե, Զի Շաղկապները Մատթէոսի Աւետարանում	90
ՄՈՎՍԻՍԵԱՆ ՅԱՄՄԻԿ՝ Մակղիբը Ներսէս Շնորհալու Ստեղծագործութեան Ոլորտում	107
Տէր ՂեկՈՆԴԵԱՆ ՉԱՅԻ՝ Երեւանի Մատենադարանի Մետաղեայ Ձեռագրակազմերու Ցուցակ	114
ՄԻՆԱՍԵԱՆ ՄԱՐՏԻՐՈՍ՝ Նորայր Ն. Բիւզանդացու «Հատընտիր Տաղարան»ը	157
*TOPAKIAN GERDA: Armenischer Hochadel in Bayern, Aroutioun ab Siounik (Aretin)	166
*ԶՈՒԳԱՍՁԵԱՆ ԼԵՒՈՆ՝ «Պաշտօնական» Թեման Թորոս Ռոսլինի Արուեստում	191
*ՊՏՈՒԿԵԱՆ ԶԱՐԵՉ՝ Երկու Հայկական Դրամներ	219
*ԿԱՐԱՊԵՏԵԱՆ ՊԵՐՃ՝ Այսա Քաղաքի Փողերանոցը եւ Լեւոն Ա. Արքայի Պղինձ Դրամները	221
*ԿԱՐԱՊԵՏԵԱՆ ՊԵՐՃ՝ Վիեննայի Մխիթարեանց Վաղեմի Ցուշերէս	226
BOCK ULRICH: Armenische Baukunst, Dissertation, Köln 1983 (գրախօսած՝ BERKIAN ARA J.)	240
ԶՈՒԳԱՍՁԵԱՆ ԼԵՒՈՆ՝ Եուզիս Բալթրուշայտիսը եւ Հայ Իրականութիւնը	243
ՈՍԿԱՆԵԱՆ Ն. Ա., ԿՈՐԿՈՏԵԱՆ Ի. Ա., Սաւալեան Ա. Մ.՝ Հայ Գիրքը 1512-1800 Թուականներին: (Գրախօսած՝ ՍԵՔՈՒԼԵԱՆ Հ. ՕԳՈՍՏԻՆՈՍ)	248
PETROWICZ GREGORIO: La Chiesa Armena in Polonia e nei paesi limitrofi. (Գրախօսած՝ ՍԵՔՈՒԼԵԱՆ Հ. ՕԳՈՍՏԻՆՈՍ)	249
ՅԱԿՈԲԵԱՆ Բ. Խ., ՄԵԼԻՔ-ՆԱԽՇԵԱՆ ՍՏ. Տ., ԲԱՐՍԵՂԵԱՆ Հ(Ծ՞) Հայաստանի եւ Յարակից Շրջանների Տեղանունների Բառարան Ա. եւ Բ. Հատոր: (Գրախօսած՝ ՍԵՔՈՒԼԵԱՆ Հ. ՕԳՈՍՏԻՆՈՍ)	250
ԹՈՓՁԵԱՆ ԱԼԵՔՍԱՆԴՐ՝ Նիկողոս Սարաֆեան կամ Սիլիւսի Բանաձեւումը: Սիլիւսի Գրականութիւն	251

ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ԳԱՂՈՒՍՏ ԿԻԻԼՊԵՆԿԵԱՆ ՀԻՄՆԱՐԿՈՒԹԵԱՆ ՄԱՍՆԱԿԻ ՆՊԱՍՏՈՎ

THIS PUBLICATION HAS BEEN PARTIALLY SUBSIDISED BY
THE CALOUSTE GULBENKIAN FOUNDATION
Վ Ի Ե Ն Ն Ա Մ Խ Ի Թ Ա Ր Ե Ա Ն Տ Պ Ա Ր Ա Ն
1988

Herausgeber, Eigentümer und Verleger:
Mechitharisten-Congregation, 1070 Wien, Mechitaristengasse 4
Druck der Mechitharisten-Druckerei – Für den Inhalt verantwortlich: P. Gregoris Josef Manian (Mányó)
Redaktion: P. Augustin Szekula. Alle 1070 Wien, Mechitaristengasse 4

« Հ Ա Ն Դ Է Ս Ա Մ Ս Օ Ր Ե Ա Յ »
 Հ Ա Ց Ա Գ Ի Տ Ա Կ Ա Ն Ո Ւ Ս Ո Ւ Մ Ն Ա Թ Ե Ր Թ Ի

ՃԳ. ՏԱՐԻ — 1989

Կը խմբագրուի եւ կը հրատարակուի
 Մեծիմաստուն Միմասունութեան Կոլլեճի
 Ի վիեննա
 աշխատակցութեամբ ազգային եւ օտար բանա-
 սերներու:
 Բաժանորդագինն է ամէն երկրի համար՝
 Աւստրիական Շիլինգ 1000.—
 Աւստրիա + 10% յաւելեալ արժէքի տուրք

„ HANDES AMSORYA “

MONATSSCHRIFT
 FÜR ARMENISCHE PHILOLOGIE

CIII. — 1989

Herausgegeben und redigiert von der
 MECHITHARISTEN-CONGREGATION
 IN WIEN

unter Mitwirkung von Armenisten.
 Jahresbezugspreis ohne Postzusendung
 S 1000,—, in Österreich + 10% MWSt.

REDACTION DE LA REVUE «HANDES AMSORYA»
 1070 Wien (Autriche), Mechitaristengasse 4

I N H A L T

(*mit Abbildungen)

	Seite
MINASSIAN MARTIROS: <i>Handes Amsorya</i>	1
MINASSIAN MARTIROS: <i>Eznik von Kolb, „Gegen die Sekten“</i>	10
MINASSIAN MARTIROS: <i>Die textkritische Ausgabe der „Genesis“</i>	46
DASNABEDIAN TAMAR: <i>„Das Loblied an die Muttergottes“ des Gregor von Narek</i>	60
de BYZANCE NORAYR: <i>Lateinische Wörter, Gräzismen, griechische Wörter bei Agathangelos.</i> <i>(Herausg. MINASSIAN MARTIROS)</i>	81
de BYZANCE NORAYR: <i>Die instrumentale Form des unbestimmten Partizips.</i> <i>(Herausg. MINASSIAN MARTIROS)</i>	84
MINASSIAN MARTIROS: <i>Die Interpretations-Konjunktionen,</i> <i>ԹԵ, ԵԹԵ, ՁԻ im Matthäusevangelium</i>	90
MOVSISSIAN HASMIK: <i>Das Attribut in den Werken von Nerses Schnohali</i>	107
TER GHEVONDIAN HAIK: <i>Verzeichnis der mit Metallverzierungen gebundenen</i> <i>Handschriften im Yerevaner Matenadaran</i>	114
MINASSIAN MARTIROS: <i>Das Hymnarium der ausgewählten Hymnen, von Norayr de Byzance.</i> ..	157
*TOPAKIAN GERDA: <i>Armenischer Hochadel in Bayern, Aroutioun ab Siounik (Aretin)</i>	166
*TSCHUKASEZIAN LEVON: <i>Das Kreuzigungsthema bei Thoros Rosslin</i>	191
*BEDOUKIAN ZAREH: <i>Zwei armenische Münzen</i>	219
*GARABEDIAN BERDJ: <i>Die Münzwerkstätte der Stadt Ayas und die Kupfermünzen von Levon I.</i>	221
*GARABEDIAN BERDJ: <i>Meine Erinnerungen an die Wiener Mechitharisten</i>	226
BOCK ULRICH: <i>Armenische Baukunst, Dissertation, Köln 1983.</i> <i>(Besprochen von BERKIAN ARA J.)</i>	240
TSCHUKASEZIAN LEVON: <i>Yurgis Baltrushaidis und die armenische Wirklichkeit</i>	243
VOSKANIAN N. A., KORKOTIAN K. A., SAVALIAN A. M.: <i>Das armenische Buch in den Jahren 1512–1800 (Besprochen von P. A. SZEKULA)</i>	248
PETROWICZ GREGORIO: <i>La Chiesa Armena in Polonia e nei paesi limitrofi</i> <i>(Besprochen von P. A. SZEKULA)</i>	249
HAKOBIAN R. KH., MELIK-NAKHSCHIAN St. T., BARSEGHIAN H.: <i>Wörterbuch der geographischen Namen von Armenien und Nachbarländer. I. und II. Band.</i> <i>(Besprochen von P. A. SZEKULA)</i>	250
TOPTSCHIAN ALEXANDER: <i>Nikoghos Sarafian und seine Auffassung über die</i> <i>armenische Diaspora</i>	251